

PIKI INSEKTOV OZ. ŽUŽELK

Večina insektov oz. žuželk povzroči na mestu pika rdečino, oteklino in bolečino, ki izzveni v nekaj urah brez zapletov. Na mestu pika lahko nastane tudi večja oteklina, razvije se večje alergijske reakcije, lahko pride tudi do prenosa bolezni na človeka.

<p>KOMARJI</p>		<p>Po piku najpogosteje povzročijo oteklino, ki je lahko zelo blaga ali precej intenzivna. Sistemske alergijske reakcije se po pikih komarjev razvijejo zelo redko. Komarji lahko prenašajo tudi druge bolezni.</p>
<p>KLOPI</p>		<p>Klopi so nevarni, ker lahko prenašajo več bolezni. Najbolj poznana je borelijska okužba, ki se zdravi z antibiotiki in klopni meningoencefalitis, ki ga uspešno preprečujemo s cepljenjem. Klopi prenašajo tudi nekatere druge bolezni.</p>
<p>MUHE</p>		<p>Obstajajo različne vrste muh, večinoma povzročajo neprijetnost ob piku in manjšo rdečino na mestu pika brez pomembne oteklina, ki lahko vztraja tudi več dni.</p>
<p>BOLHE</p>		<p>Večinoma po piku povzročijo le neprijetnost, pri otrocih se lahko pojavi poleg reakcije na mestu pika tudi izpuščaj drugje po telesu.</p>
<p>STRIGE (najbolj poznane predstavnice stonog)</p>		<p>Strige najdemo v vlažnih in običajno toplih podnebnih po vsem svetu. vbrizgajo strup skozi prvi par nog (ne ust). Večina ugrizov se pojavi ponoči in večinoma povzroča le bolečino in rdečino. Ne prenašajo bolezni.</p>
<p>PRŠICE</p>		<p>Mnoge vrste pršic lahko ugriznejo ljudi, čeprav se naselijo in živijo na ljudeh le določene pršice. Ugrizi pršic se pokažejo kot majhne pordele bunčice, ki so močno srbeče in se lahko razvijejo v krastice.</p>

Piki insektov se razlikujejo od pikov kožekrilcev, med katere štejemo čebele, čmrlje, ose in sršene. Piki kožekrilcev so opisani na povezavi:

https://www.zdlj.si/zdlj/images/Navodila_za_star%C5%A1e/OBV_254_Piki_%C4%8Debel_%C4%8Dmrjev_ose_in_sr%C5%A1enov.pdf

Nekaj minut po piku insekta nastane na mestu pika vnetna reakcija, ki jo sestavlja srbeča rdečina in manjša oteklina, mesto pika se vidi, lahko tudi ne. Težave večinoma izzvenijo v nekaj urah. Lokalna reakcija nastane zaradi dražečih snovi, ki so skoncentrirane v slini žuželke. Včasih se na mestu pika lahko pojavijo drobni ali redkeje večji mehurji. Sistemske alergijske reakcije po pikih insektov se pojavljajo zelo redko, pri ljudeh, ki imajo redko osnovno bolezen.

UKREPI PO PIKU INSEKTOV:

1. Pomembna je skrb za dobro higieno prizadetega dela in izogibanje praskanju, s čimer preprečimo bakterijsko okužbo.
2. Mesto pika insekta in lokalno reakcijo umijemo z milom in vodo.
3. Oteklino zmanjšamo s hlajenjem prizadetega dela ali s hladilnimi geli.
4. Srbež umirjamo z antihistaminiki.
5. V primeru večjih lokalnih reakcij se svetuje posvet z zdravnikom.

REAKCIJA NA PIKE INSEKTOV JE LAHKO PAPULOZNA URTIKARIJA

Papulozna urtikarija je preobčutljivostna reakcija na pike insektov, najpogosteje na pike komarjev in bolh. Najpogosteje se pojavi poleti in jeseni. Pokaže se kot ponavljajoč, včasih dolgotrajen srbeč izpuščaj na izpostavljenih delih kože - na rokah, nogah, zgornjem delu hrbta in na glavi. Zanj je značilno, da ni sprememb na koži pod plenico, pod spodnjim perilom, v predelu spolovila, okrog zadnjične odprtine in v pazduhah. Na začetku se pojavijo urtike (kot bi kožo opekle koprive), velikosti 0,5 do 1 cm, sčasoma nastanejo bunčice oz. vozlički, ki so lahko prisotni tudi dalj časa. Ko se spremembe umirjajo, nastajajo v zagonih vedno znova nove. Papulozna urtikarija se pojavlja predvsem pri mlajših otrocih, v starosti od 2. do 10. leta. Diagnoza se postavi klinično. Pogosto je prisoten zamik med pikom in pojavom sprememb na koži, včasih pika niti ne zaznamo. Običajno ima težave le en otrok oz. ena oseba v družini. To kronično in občasno pojavljajoče stanje lahko traja mesece, tudi leta. Bolezen izzveni sama od sebe, srbež blažimo z antihistaminiki, v primeru razširjenih sprememb se svetuje pregled pri zdravniku.

PIKI KOMARJEV

Komarji so najpogostejši povzročitelji pikov. Nahajajo se v bližini stoječih voda. Najpogosteje povzročajo nadležne lokalne reakcije – bolečino, srbež in rdečino na mestu pika. Lokalna reakcija se pojavi v 20 minutah po piku, stopnjuje se v naslednjih 2-3 dneh in nato v nekaj dneh oz. tednih izzveni. Pri majhnih otrocih lahko nastane okrog mesta pika večja oteklina z rdečino in srbenjem, predel je pordel in boleč, lahko je prisotna tudi blaga vročina. Po piku komarjev nastane opisana večja lokalna reakcija v nekaj urah in je ne smemo zamenjati z bakterijskim vnetjem kože, ki je podobnega izgleda, vendar je zanj značilno, da se razvija nekaj dni. S starostjo se opisane intenzivne reakcije po pikih komarjev umirijo.

